

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Znak: PNK.I.4130.65.2019

Kielce, dnia 06-06-2019

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506),

stwierdza się nieważność

uchwały Nr VIII/31/2019 Rady Gminy Gowarczów z dnia 30 kwietnia 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania stypendiów dla uzdolnionych uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Gowarczów.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 30 kwietnia 2019 r. Rady Gminy Gowarczów podjęła uchwałę w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania stypendiów dla uzdolnionych uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Gowarczów.

W załączniku do uchwały Rada Gminy określiła Regulamin przyznawania i wypłacania stypendium Wójta Gminy Gowarczów uczniom szkół podstawowych za wysokie wyniki w nauce, osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej oraz w sporcie.

Dokonana przez organ nadzoru ocena legalności przedmiotowej uchwały wykazała, iż została ona podjęta z istotnym naruszeniem prawa.

Rada Gminy podejmując wymienioną uchwałę, wskazała w podstawie prawnej art. 18 ust. 2 pkt 14 a ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 90 t ust. 1 pkt 2 i ust.4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U z 2018 r. poz. 1457).

niepodlega

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Należy zauważyć, iż art. 18 ust 2 pkt 14 a ustawy o samorządzie gminnym stanowi wyłącznie normę kompetencyjną, określającą właściwość przedmiotową rady, nie stwarza jednakże samodzielnej podstawy prawnej do wydania przepisu powszechnie obowiązującego na terenie gminy. Zdaniem Naczelnego Sądu Administracyjnego (wyrok z dnia 29 maja 2009 r. sygn. akt OSK 178/09) „przepis ten ma charakter wyłącznie przepisu kompetencyjnego, co przesądza o tym, że jeżeli ustawy szczególne tzn. inne niż ustawa o samorządzie gminnym przełożą gminie zadania z zakresu udzielania stypendiów to właśnie rada gminy będzie właściwa do uchwalania zasad udzielania przedmiotowych świadczeń”. Zatem kompetencja rady do podjęcia uchwały określającej zasady udzielania stypendiów szkolnych dla uczniów uzależniono od przepisu szczególnego zawierającego upoważnienie dla rady do działania w tym zakresie. Takim przepisem upoważniającym radę gminy jest art. 90 t ust. 1 pkt 2 i ust. 4 ustawy o systemie oświaty w zakresie stypendiów dla uzdolnionych uczniów.

Zgodnie z art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy, jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. Z kolei w myśl art. 90 t ust. 4 ustawy w przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze. Jak wynika z przytoczonego powyżej upoważnienia ustawodawca w pierwszej kolejności zobowiązał jednostki samorządu terytorialnego do przyjęcia programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży.

Pod pojęciem programu należy rozumieć „wykład pewnych założeń i wytycznych działania mającego te założenia realizować”. Program jest aktem ramowym określającym mniej lub bardziej szczegółowe wytyczne, dotyczące sposobu postępowania w zakresie wspierania edukacji uzdolnionych dzieci. Program wspierania uzdolnionych dzieci i młodzieży, o którym mowa w art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy powinien wyznaczać kierunek działania jednostek samorządu terytorialnego w zakresie edukacji. Stanowi on podstawę do podjęcia przez organy samorządu terytorialnego odpowiednich działań organizatorskich w tym zakresie, zabezpieczenia środków finansowych na realizację programu, jak też do uchwalania zasad i trybu przyznawania wsparcia dla uczniów. Uchwała wydana na podstawie wymienionego przepisu ma charakter aktu kierownictwa wewnętrznego i jako taka nie podlega publikacji w dzienniku urzędowym.

Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego jedynie działając w oparciu o wspomniany wyżej program jest uprawniony do uchwalenia zasad i trybu przyznawania stypendiów w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego

W toku prowadzonego postępowania organ nadzoru ustalił, iż Rada Gminy nie podjęła uchwały w sprawie przyjęcia lokalnego programu wspierania uzdolnionych uczniów na podstawie art. 90 t ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty.

W tej sytuacji analizowana uchwała narusza art. 90t ust.4 ustawy o systemie oświaty. Pominięcie przez Radę Gminy wcześniejszego uchwalenia lokalnego programu wspierania uzdolnionych uczniów stanowi istotne naruszenie prawa wpływające na legalność przedmiotowej uchwały.

Zgodnie z przepisami załącznika do uchwały Rada Gminy postanowiła, iż stypendium jest formą wyróżniania i wspierania uczniów wykazujących się szczególnymi osiągnięciami nie tylko w nauce, ale również w innych kategoriach tj. w sporcie i twórczości artystycznej. W ocenie organu nadzoru Rada Gminy ustanawiając stypendia za wybitne osiągnięcia w nauce, ale także w kulturze i w sporcie- wykroczyła poza delegację zawartą w art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty, a jednocześnie wkroczyła w materię wynikającą z innych ustaw, tj. z ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz.U. z 2018 r. poz. 1263) oraz ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz.U. z 2018 r. poz. 1983).

Zgodnie z art. 31 ust. 3 ustawy o sporcie organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa w drodze uchwały, szczegółowe zasady, tryb przyznawania i pozbawiania oraz rodzaje i wysokość stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień, o których mowa w ust. 1 i 2, biorąc pod uwagę znaczenie danego sportu dla tej jednostki samorządu terytorialnego oraz osiągany wynik sportowy.

Nie może budzić wątpliwości, iż przepisy art. 31 ust. 3 ustawy o sporcie normują konkretną szczególną sytuację prawną ustanowienia nagród, czy też stypendiów sportowych i dlatego będą miały pierwszeństwo w stosowaniu przed normą zawartą w art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty, jako norma generalna, która dotyczy zasadniczo wszelkich nagród czy innych form wspierania uzdolnionych uczniów.

Konsekwencją powyższego jest możliwość ustanowienia przez radę gminy stypendiów za osiągnięcia sportowe wprost w oparciu o 31 ust. 3 ustawy o sporcie. Toteż uchwały Rady Gminy podejmowane na podstawie art. 90t ust. 4 w związku z art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty nie mogą swym zakresem obejmować zagadnień dotyczących nagród za osiągnięcia w sporcie. Jeżeli bowiem ustanawiane przez radę gminy stypendium związane jest z osiągniętymi wynikami sportowymi, to bezpośrednie zastosowanie znajdzie art. 31 ust. 3 ustawy o sporcie, co

zatem wyklucza regulowanie tych zagadnień w uchwale podejmowanej na podstawie art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty. Należy, zatem wskazać, iż jeśli wolą Rady Gminy było przyznanie stypendium za osiągnięcia sportowe to organ ten winien podjąć uchwałę na podstawie art. 31 ust. 3 ustawy o sporcie. Ponadto należy również wskazać, że jeśli zamiarem organu stanowiącego Gminy było określenie zasad, na jakich przyznawane będą stypendia dla uczniów za osiągnięcia w twórczości artystycznej to podstawą prawną do przyjęcia regulacji w tej materii powinien stanowić wyłącznie przepis art. 7b ust. 3 ustawy o organizowaniu działalności kulturalnej. Zgodnie z wym. przepisem organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego zostały upoważnione do określania szczegółowych warunków i trybu przyznawania stypendiów, o których mowa w ust. 1 oraz ich wysokości, biorąc pod uwagę wspieranie rozwoju umiejętności artystycznych oraz upowszechnianie kultury i opieki nad zabytkami. Toteż uchwały podejmowane na podstawie art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty nie mogą swym zakresem obejmować zagadnień dotyczących stypendiów za osiągnięcia artystyczne.

Z postanowień §12 i 13 załącznika do uchwały wynika, iż warunkiem przyznania stypendium Wójta jest złożenie wniosku według wzoru określonego w załączniku do uchwały. W ocenie organu nadzoru delegacja, o której mowa w art. 90 t ust. 4 ustawy o systemie oświaty nie uprawnia rady gminy do narzucania wnioskodawcom wzoru wniosku o przyznawanie stypendium.

Z uwagi na powyższe podkreślić należy, iż wzór wniosku może jedynie stanowić formę pomocy dla wnioskodawcy, której celem jest ułatwienie złożenia poprawnego wniosku. Jednocześnie wystąpienie o przyznanie stypendium bez użycia opracowanego wzoru, przy założeniu, że spełnione zostały wymagania uprawniające do uzyskania stypendium, w opinii organu nadzoru, nie może takiego wnioskodawcy dyskwalifikować.

Należy również zauważyć, iż powoływanie Komisji Stypendialnej, której zadaniem jest rozpatrywanie wniosków o przyznanie stypendiów również nie znajduje żadnego uzasadnienia prawnego. Delegacja zawarta w art. 90 t ust. 4 ustawy o systemie oświaty obejmuje uprawnienia dla rady gminy do określania warunków i trybu przyznawania stypendiów. W zakresie pojęciowym warunków i trybu nie mieści się kompetencja do przyznawania Komisji prawa do uczestniczenia w sformalizowany sposób w procedurze przyznawania stypendiów. W tym miejscu należy przytoczyć stanowisko WSA we Wrocławiu, który w wyroku z dnia 25 marca 2010 r. uznał, iż powoływanie przez radę gminy komisji stypendialnej może mieć miejsce wyłącznie w ramach wyraźnego upoważnienia ustawowego (wyrok sygn. akt IV SA/Wr 21/10 Legalis Nr 617427).

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały określonej w sentencji jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach, za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego, w terminie 30 dni od daty doręczenia rozstrzygnięcia.

Podpis
Agata Katarzyna Wojtyszek
Wojewoda Świętokrzyski

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	1220067.2936345.3270885
Nazwa dokumentu	rozstrzygnięcie nadzorcze dot. uchwały Nr VIII312019 RG w Gowarczowie.pdf
Tytuł dokumentu	rozstrzygnięcie nadzorcze dot. uchwały Nr VIII312019 RG w Gowarczowie
Sygnatura dokumentu	PNK.I.4130.65.2019
Data dokumentu	2019-06-06
Skrót dokumentu	7BDD93A8C1F00DEAEA92773A4375C62FE4C06C77
Wersja dokumentu	1.6
Data podpisu	2019-06-06 14:49:05
Podpisane przez	Agata Katarzyna Wojtyszek Wojewoda Świętokrzyski

EZD 3.71.456.456.3664

Data wydruku: 2019-06-10

Autor wydruku: Sekretariat WPNiK (Inspektor - Izabela Antoszevska)